

DE NACHTWACHT

ZONDAGSSCHOOL.

DOOR

E. Gerdes.

LEIDEN - A. W. SLTHOFF.

DE NACHTWACHT.

DE NACHTWACHT

DOOR

E. GERDES.

Met gekleurd Plaatje.

LEIDEN: — A. W. SIJTHOFF.

1112 1139)

DE NACHTWACHT.

I.

Ida was een zeer aardig meisje. Zij was zes jaar oud en begon reeds heel aardig te lezen. Het schrijven ging nog niet best, want zij kon nog niets anders maken dan schrapjes, spekhaakjes en hanepooten. Zij wilde wel eens van tijd tot tijd een a of b maken, maar dan leek de a op een kris-kras en de b op een soeplepel. Dikwijls had zij reeds moeite gedaan om haren naam te schrijven, en als zij dacht dat het haar gelukt was en er nu Ida stond, dan kwam haar broeder, Piet, en zeide: „dat lijkt net zoo veel op Ida als een garnaal op een olifant.”

Maar denk nu niet, omdat Ida zoo haar best deed met schrijven, dat zij in alles zoo flink was. Daar was het verre van daan. Gelijk ik zeide, Ida was een zeer aardig meisje. Zij kon heel vriendelijk wezen, en als zij met

hare moeder uitging, dan kon zij zeer lief praten. Ook hield zij er veel van om met hare moeder over den Bijbel te spreken. Zij was altijd zeer in haar schik als zij op moeders schoot mocht zitten, of althans zoo dicht mogelijk naast moeder, en als moeder dan wat vertelde van Abraham, Isaak of Jakob, van Jozef en zijne broeders, van de Israëlieten in de woestijn, of van den Heere Jezus, — zie, dan zat zij met zulk een open mondje te luisteren, even als een jong vogeltje op het nest, dat het bekje openhoudt om voedsel te ontvangen. En als moeder dan gedaan had met vertellen, dan had zij zóó veel te vragen, dat er haast geen einde aan kwam. Wel honderd maal vroeg zij of Abraham ook elken Zondag naar de Kerk ging, wíjl hij zoo vroom was; of de magere koeien de vette koeien heuzig opgegeten hadden; of het manna ook gaar was, toen het uit den hemel viel, en of de Joden roomsch of gereformeerd geweest waren.

Gij vindt dit wonderlijke vragen, niet waar? Maar denkt slechts eens na, of gij niet elken dag zulke wonderlijke vragen doet. Onthoudt eens de vragen, welke gij elken dag doet, en als gij ouder geworden zult zijn, zult ge gewis zeggen: wat heb ik rare vragen gedaan toen ik jong was. Nu, zoo ging het ook met Ida. Doch zij deed ook dikwijls zeer goede vragen, die getuigden dat zij gaarne den Heere Jezus wilde liefhebben.

Bij dit alles had Ida eene zeer groote fout. Zij was

namelijk verregaand slordig. In plaats van alles wat zij bezat, netjes te bergen als zij het gebruikt had, liet zij het liggen waar het lag, of door de kamer slingeren. Hare kleederen werden door hare moeder bewaard: dus dezen waren altijd in orde. Maar haar speelgoed, hare poppen, haar klein theeserviesje, hare prenten en prentenboekjes, haar kleurdoosje en hare ballen — alles gooide zij overhoop en liet het in wanorde liggen. Ida's moeder had haar een klein kastje met groen zijden deurtjes gekocht en gezegd: „Zoo, Ida, daar moet ge nu alles netjes in bergen.” Maar Ida deed het niet. Dit bedroefde Ida's moeder zeer, en zij gaf er Ida dikwijls knorren om. Dan beloofde Ida beterschap, en inderdaad was zij dan ook twee dagen netjes op haar speelgoed. Maar als die twee dagen voorbij waren, dan had Ida weér de vermaningen harer moeder vergeten, — en was weér even slordig als vroeger.

Nu stond Ida's speelgoedkastje in eene kleine kamer. Deze kleine kamer werd de kinderkamer genoemd, omdat daar de kinderen gewoonlijk speelden. Daar had Piet ook zijn speelgoed. En als de kleine neefjes en nichtjes van tante kwamen, dan gingen ze allen in de kinderkamer, waar zij den geheelen dag speelden.

Op zekeren dag had Ida twee van hare nichtjes bij zich gehad. Zij waren gekomen om met Ida te spelen. En Ida had ook alles klaar gezet. Ja, klaar zetten, daar

hield ze van, maar niet om het weêr te bergen. Eerst had zij met hare nichtjes uit het kleine theeserviesje thee gedronken, en moeder had een heelen suikerpot vol suiker gegeven, met echte lepeltjes er bij, en een heel trommeltje met beschuitjes en allerhande. Toen de thee gedronken en de suiker met de beschuit op was, en al de kruimeltjes koek schoon weg waren, — toen had Piet ieder meisje een mooie prent gegeven om te kleuren en had ze daarbij geholpen. Vervolgens kwamen de poppen voor den dag. De poppen hadden ook mede thee gedronken en beschuitjes met suiker gegeten, maar daarna moesten ze in de poppenwieg gaan slapen. Maar toen ze nu volgens het oordeel van Ida en de nichtjes genoeg geslapen hadden, werden de poppen uit de wieg genomen. Ieder nam eene pop en begon daarmee te spelen, totdat de poppen weêr moê werden en begonnen te gapen. Daarna kwamen de prentenboekjes op tafel. Maar terwijl zij bezig waren de prentjes te bekijken, kwam de meid binnen, met een groot presenteerblaadje vol kopjes met anijsmelk en beschuiten. Nu legde Ida haastig de boeken op zij, en zij met hare nichtjes begonnen te smullen dat het een aard had. O, wat was die anijsmelk lekker! En wat hadden de meisjes een pret! Maar midden in die pret, kwam weer de meid met de boodschap dat de nichtjes gehaald werden, omdat het tijd was naar bed te gaan. Dit was nu wel verdrietig voor de kinderen, maar

het hielp niets. De nichtjes gingen weg en Ida bleef nog een oogenblikje alleen op de kinderkamer. Wat zou zij doen? Zij wist dat zij nu alles weer netjes moest bergen, wijl dit hare moeder haar bevolen had. En deed zij het? Neen, ze liet alles liggen, waar het was, ging naar de kamer waar hare moeder was, en vervolgens naar bed.

Hoe zag er het nu in de speelkamer uit! Alles lag door elkander. De eene pop lag met haar mooi strooihoedje in den ledigen suikerpot. De andere poppen lagen onder de tafel met de wieg onderste boven. Het theeserviesje was geheel in de war. Het eene kopje stond op den schoorsteenmantel en het andere op een stoof. De kleurdoos stond open op een stoel, en al de kleuren met de penseelen lagen in een kopje met water. En de prentenboeken! O, die slingerden hier en daar door het vertrek. In één woord, het leek geen speelkamer, maar een rommelkamer.

II.

Toen Ida in bed lag, ging hare moeder eens naar de kinderkamer om te zien, of Ida alles netjes in orde had gezet. Maar hoe bedroefd werd die goede moeder, toen zij alles zoo in de war zag liggen! Zij ging weder naar de huiskamer en vertelde alles aan Ida's vader. Deze werd nu geducht boos, en wilde opstaan om Ida eens

gestreng te straffen. Dat Ida's vader boos was, had ook goede reden, daar hij wist hoe dikwijls moeder aan Ida gezegd had toch altijd haar speelgoed te bergen. Op verzoek van moeder hield vader echter de straf voor het oogenblik terug, maar sprak met Ida's moeder hoe zij Ida het best deze kwade gewoonte zouden afleeren. Spoedig vond vader ook een middel. En welk middel dat was, zult ge dadelijk hooren.

Ge moet namelijk weten dat Ida's ouders in een kleine stad dicht bij de Duitsche grenzen woonden. In die stad was Ida's vader burgemeester, en deze had een nachtwacht aangesteld, om des nachts de stad rond te loopen. Zulk een nachtwacht noemt men ook wel eens een klepperman, omdat hij alle uren van den nacht met een houten hamer klept. Zulk een klepperman of nachtwacht moet des nachts oppassen dat er geene dieven in de huizen komen. Ook moeten zij de menschen waarschuwen als er ergens brand is. In de stad waar Ida's vader burgemeester was, had de nachtwacht geene klep, maar een blikken horen. Op dezen horen blies hij des nachts van tijd tot tijd en riep dan meteen uit hoe laat het was. Bovendien had hij een langen piek en een grooten hond, om hem tegen de dieven of de booze menschen te beschermen.

Ida's vader liet nu op zekeren avond, juist toen Ida op het punt stond naar bed te gaan, den nachtwacht bij

zich komen. Ida werd zeer bang toen zij dezen man zag, want hij zag er ook wonderlijk uit met zijn horen op den rug, zijn grooten jas en dikke muts.

„Hoor eens nachtwacht,” zei Ida’s vader, en wel zoo hard dat Ida het hooren kon, „ik heb een klein meisje, dat anders heel zoet is, maar overigens recht slordig is. Dat meisje wil nooit haar speelgoed bergen. Weet ge daar ook raad op?”

„O ja, mijnheer de burgemeester,” antwoordde de nachtwacht met eene grove stem.

„En wat is dat dan?” vroeg Ida’s vader.

„Dat zal ik u zeggen, mijnheer de burgemeester,” antwoordde de nachtwacht, terwijl hij iets van onder zijn dikken jas te voorschijn kreeg, „hier heb ik een grooten zak. Alle avonden ga ik daarmee de straten rond, zie naar alle huizen, en ook naar dit huis. En als ik nu hier in de kinderkamer het speelgoed van uw dochttertje door elkander zie liggen, dan stop ik alles in den grooten zak.”

„Heel best, nachtwacht,” zei Ida’s vader. „Wees zoo goed en kom alle avonden hier in de kinderkamer. Stop dan al het speelgoed, dat niet netjes in het kastje geborgen ligt, in uwen grooten zak.

„Dat zal ik doen, mijnheer de burgemeester,” zeide de nachtwacht. „Maar ik hoop dat ik het niet noodig zal hebben, om al dat mooie speelgoed in den zak te stoppen.”

„Dat hoop ik ook niet,” sprak Ida’s vader, „maar als mijn dochttertje niet hooren wil, dan moet ze maar voelen.”

Nu zeide de nachtwacht goeden avond, nam zijne piek en den grooten zak in de hand, en ging heen.

Ida had al dien tijd achter moeder’s stoel gestaan en had goed toegeluisterd. Toen de nachtwacht weggegaan was, kwam zij weder te voorschijn.

„Hebt ge nu gehoord, Ida,” zeide moeder, „wat de nachtwacht gezegd heeft?”

„Ja moeder,” antwoordde Ida.

„Pas nu maar goed op,” sprak Ida’s vader. „Berg nu voortaan al uw speelgoed netjes weg. Anders gaat alles in den grooten zak.”

„Ook mijn mooie theeserviesje en mijne poppen?” vroeg Ida bedeesd, terwijl hare lippen bibberden.

„Wel zeker,” antwoordde Ida’s vader. „Alles gaat in den zak, als gij het des avonds niet behoorlijk opbergt, voor dat ge naar bed toe gaat.”

Thans kwam de meid binnen, die Ida naar bed zou brengen. Zij wenschte vader en moeder goeden nacht, beloofde beterschap, en zei met dikke tranen op de wangen, dat ze voortaan niet meer zoo slordig zou zijn. Voor dat ze echter naar bed ging, verzocht ze eerst de meid met haar naar de kinderkamer te gaan, en toen zij alles in orde zag, ging zij naar haar slaapkamertje.

En wat deed Ida daar?

Voor dat zij zich onder de warme dekens legde, boog zij eerst hare knietjes, en bad den Heer om vergeving dat zij dikwijls zoo stout was geweest, en ook hare ouders zoo vele malen bedroefd had. Nu echter hoopte zij er voortaan aan te denken, en bad dat de leelijke nachtwacht toch nooit in de kinderkamer mocht komen en het mooie speelgoed wegnemen. Vervolgens legde zij zich neer in haar bedje en sliep spoedig gerust in.

III.

Van dit oogenblik af deed Ida haar best om hare slordigheid af te wennen. Het kostte haar wel eenige moeite, maar eensdeels dacht zij aan de nachtwacht met zijn grooten zak, anderdeels wist zij hoe hare ouders bedroefd waren over hare slordigheid. Bovendien had moeder haar gezegd, dat zij grootelijks zondigde, want de Heer had in den Bijbel gezegd dat wij alle dingen met orde moeten doen. Zij paste dus zeer goed op, om voortaan al haar speelgoed, hare boeken en kleinigheden op de behoorlijke plaats te bergen. Zoodra zij gespeeld had, zette zij alles netjes weg. Haar theeserviesje plaatste zij boven op haar speelgoedkastje; hare poppen gingen des avonds in de wieg, of werden gezet in de poppenstoeltjes, die bij het kastje stonden. Hare boeken zagen er altijd netjes uit, — in één woord, het scheen dat de

bedreiging van den nachtwacht geholpen had. Ook ging er geen morgen voorbij dat zij niet bij het opstaan bad. Dan bad zij vooral dat zij dien dag recht gehoorzaam mocht wezen en alles doen wat den Heere aangenaam was. En als het dan eens gebeurde dat zij over dag stout was, dan herinnerde hare moeder haar aan hetgeen Ida 's morgens gebeden had, en zie — dan begon zij te schreien, had berouw, en liet het kwade na.

Ruim eene maand lang hield Ida zich goed. Er lag nooit iets in wanorde in de speelkamer, en zij dacht eindelijk dat zij nu geheel van hare slordigheid genezen was. Dit was echter, helaas, het geval niet. Hoe kwam dat? Omdat Ida vergat dat men niet slechts één dag of ééne maand tegen eene zonde moet waken en strijden, maar dat men dit zijn geheele leven doen moet. Want zoodra men dit nalaat, wordt men achteloos, en eer men er om denkt, maakt de zonde zich weér meester van ons. Zoo ging het ook met Ida in dit geval.

Nu moet ge weten dat haar broeder Piet een goede jongen was, die zijn zusje heel lief had, en haar gaarne een genoegendeed. Het was wel eens gebeurd dat Ida tot 's avonds laat in de kinderkamer gespeeld had, en dat Piet haar geholpen had in het opbergen van haar speelgoed. Van lieverlede gewende zij zich er aan dat Piet haar hielp, en eenige weken later meende zij dat Piet haar altijd moest helpen. Ook had Piet wel eens

tegen haar gezegd, dat zij maar gerust naar bed kon gaan, want dat hij de poppen en het andere speelgoed wel bergen zou. Hierop had Ida zich ook verlaten, en Piet had het ook steeds gedaan. Maar hierdoor was ook langzamerhand de zorgeloosheid en slordigheid weder in haar hart gekomen, en nadat er ruim twee maanden verlopen waren, ging zij wel eens naar bed, zonder de kinderkamer op te redden, denkende dat Piet het wel doen zou.

Op zekeren avond ligt Ida te bed en slaapt. Eensklaps wordt zij wakker, want zij hoort het geblaas van den horen.

„Dat moet de nachtwacht zijn!” denkt ze. „O, als Piet het speelgoed nu maar geborgen heeft!”

Zij luistert scherp toe, — en daar hoort zij den zwaren stap van eenen man, en ziet door de reet der deur het licht eener lantaren, welke de nachtwacht altijd bij zich heeft. Haar hart klopt geweldig. Zij luistert nog voort — en, ja wel — de nachtwacht gaat naar de kinderkamer. De kindermeid, die bij haar in dezelfde kamer slaapt, heeft het ook gehoord. Deze staat op, kijkt door het sleutelgat, — en wat ziet ze? De nachtwacht is bezig al het speelgoed, dat niet netjes geborgen is, in den grooten zak te doen. Haar mooie pop stopt hij er juist in, en de groote hond snuffelt aan de wieg, die straks ook in den zak gaat. Eenige oogenblikken later verlaat de

nachtwacht weêr de kinderkamer, sluit de deur, en Ida hoort hem in de verte op den horen blazen.

Dat was een treurige nacht voor Ida. Maar nog treuriger toen zij 's morgens in de kinderkamer kwam en alles ledig vond. Alleen het theeserviesje stond er nog, omdat dit op eene goede plaats geborgen was. Ook een van de poppen was overgebleven, omdat deze in het kinderstoeltje zat. Maar overigens was alles weg. Twee van hare mooie poppen met de mousselinen jurkjes en de strooien hoedjes, hare prentenboekjes, haar kleurdoos, hare prenten, haar poppenwieg, hare ballen — alles was weg. Nu was zij bitter bedroefd — en zij schreide dikke — dikke tranen.

„Dat komt er van,” zei Ida's vader, toen hij hoorde wat er des nachts gebeurd was.

„Zorg maar,” zeide moeder, „dat ge nu goed op uw theeserviesje en uw eenige pop past, want als gij deze 's avonds niet behoorlijk bergt, worden zij ook weggenomen, wijl de nachtwacht iederen avond voorbij komt.”

Dit was alles zeer verdrietig voor Ida. Het speet haar zóó dat zij hierdoor niet alleen haar speelgoed kwijt was, maar dat zij door hare nalatigheid hare ouders bedroefd had. Doch thans stond het bij haar vast, dat het nooit weêr gebeuren zou. Van dit oogenblik af liet zij de zorg van het opbergen niet meer aan Piet over, maar deed het zelve. Zij ging nimmer te bed voordat alles wat zij bezat op de vaste plaats gelegd was. Eenige weken later

was zij jarig, en toen kreeg zij van hare tante en nichtjes weêr allerlei speelgoed, maar zij kon haar oude speelgoed niet vergeten. Vooral die twee poppen met de mooie mousseline jurkjes miste zij zoo zeer. Zij sprak er gedurig van. Hare moeder zeide dat Ida maar voortgaan moest met netjes alles te bergen wat zij bezat, en gedurig den Heer bidden om in alles gehoorzaam te zijn. Misschien zou de nachtwacht haar dan het speelgoed wel teruggeven.

Met dubbelen ijver waakte nu Ida. Hare moeder behoefde niet meer over Ida's slordigheid te klagen, en als zij in de kinderkamer trad, vond zij alles altijd in de beste orde. Ook Ida's vader was hier recht blijde over, en toen hij zag dat Ida zoo netjes werd, sprak hij er met den nachtwacht over.

Wel een half jaar later lag Ida op zekeren avond in haar ledikantje. Zij was zeer vroolijk te bed gegaan. Hare nichtjes waren bij haar geweest en zij hadden te zamen gespeeld. Moeder had weêr op anijsmelk met beschuitjes getrakteerd, en de kinderen hadden gesmuld dat hare wangetjes er rood van waren geworden. Toen de nichtjes naar huis waren gegaan, had Ida alles netjes aan den kant gezet, had hare ouders goeden nacht gewenscht en was naar hare slaapkamer gegaan. Daar gekomen, had zij den Heer gedankt voor Zijne groote goedheid aan haar dagelijks bewezen en Hem gesmeekt alle zonden om Jezus

wille te vergeven. Vervolgens was zij ingeslapen. Maar pas sliep zij, en droomde van allerlei dingen, toen een vreemd geluid haar wakker maakte. Wat was dat? Duidelijk hoort zij dat de nachtwaker op den horen blaast. Zij luistert stipt toe. Zou hij hier komen? Zou hij zijn grooten zak weër meëbrengen? Maar zij stelt zich gerust, want nu weet zij dat alles in orde is, en dat hij gerust in de kinderkamer kan rondzien. Twee minuten later hoort zij het huis opengaan en — ja wel de nachtwacht blijft heel lang in de kinderkamer.

„Wat of de man daar wel doet?” denkt ze.

„Mietje, Mietje!” roept zij tegen de kindermeid. „Denk eens, de nachtwacht is in de kinderkamer! Wat zal hij daar doen?”

„Ik weet het niet,” antwoordde de kindermeid. „Maar hij zal er zeker geen kwaad doen. Gij zijt immers gerust?”

„O, heel gerust, Mietje. Alles is in orde.”

„Nu, sluit dan maar uwe oogen toe, en ga slapen. Dan zult ge morgen wel zien, wat er in de kinderkamer gebeurd is.”

Ida deed wat Mietje zeide, en sliep gerust in.

Toen Ida den volgenden morgen wakker werd, zich aangekleed en gebeden had, was haar allereerste gang naar de kinderkamer.

Maar hoe verwonderde zij zich!

Zij sloeg van vreugde en verbazing de handen inéén.
Want wat zag zij?

Dáár — links van de deur — stonden hare twee oude lieve poppenstoeltjes — en wie zaten er in? De beide poppen met de mousseline jurkjes. De jurkjes waren zoo helder alsof ze gewasschen, gesteven en gestreken waren. En de poppen keken haar zoo vriendelijk aan, alsof ze zeggen wilden: „goeden morgen Ida! Hier zijn we weér. Wij zijn uit logeeren geweest en komen nu terug.” In het kastje stond hare kleurdoos met spik-splinternieuwe kleuren en twee mooie penseelen: een fijne en een grove. Hare ballen lagen er naast. De prentenboekjes en prenten waren op het onderste plankje gelegd, zóó netjes, dat Ida een oogenblikje dacht dat hare moeder ze hier gelegd had, want niemand kon alles zoo netjes leggen als hare moeder. Om kort te gaan, alles wat zij verloren had, vond zij terug.

Nu liep zij in volle blijdschap naar de huiskamer en vertelde alles aan vader en moeder.

„Daar ben ik verheugd over!” zeide Ida's vader.

„Ik ook,” sprak Ida's moeder. „Gij zult nu wel alles voortaan goed bergen, niet waar?”

„O, gewis, lieve moé,” antwoordde Ida.

„Dat zal mij plezier doen,” sprak Ida's vader. „En gij zult er zelve het meeste genot van hebben. Als alles in

orde is, kunt gij ook des avonds veel geruster slapen. En denk er aan, mijn kind," vervolgde hij, Ida op zijn schoot nemende, „dat gij zoo in alles moet zijn. Als gij den Heere Jezus liefhebt en gelooft dat Hij uw Zaligmaker is, die al uwe zonden gedragen heeft, dan waakt gij ook over uw hart en strijdt tegen elk kwaad dat in u opkomt. En als gij dat doet, behoeft gij niet te vreezen als de dood komt. Want die den Heere Jezus liefheeft, heeft het eeuwige leven."
